

מהתיקון הדף היומי

בס"ד | פנינים מתוך שיעורי הדף היומי של הרה"ג אברהם ישעיהו קובלסקי שליט"א

יומא דהילולא קדישא

לכבוד יום ל"ג בעומר יומא דהילולא של התנא האלקי רבי שמעון בר יוחאי.

פעם הגיע הרה"ק הדברי חיים מצאנז צוק"ל אל מחותנו הרה"ק רבי אליעזר מדז'יקוב צוק"ל בימים שלפני ל"ג בעומר. הרה"ק מדז'יקוב כבר היה אז חלש מאוד, אך יצא מגדרו כדי לכבד את האורח הדגול. כששמע הרה"ק מדז'יקוב שהרה"ק הדברי חיים מתכוון להישאר בעירו ליום ל"ג בעומר, נענה ואמר: אמנם אני חלש מאוד וכבר אינני עורך טיש, אך לכבוד המחותן אערוך אי"ה טיש' ביום ל"ג בעומר, ואבקש אם יוכל מר לומר לי באיזו שעה יהיה פניו ומוכן לבוא לטיש'. ענה לו הרה"ק מצאנז כי הוא יהיה מוכן בשתיים בצהריים.

הגיע ל"ג בעומר, השעה שתיים כבר עברה, והרה"ק מצאנז אינו נראה כלל. הלך אחד החסידים לאכסניה של הרה"ק הדברי חיים להחזיק שהרבי הקדוש ממתין לו, אך המשמשים של הרה"ק מצאנז אמרו לו: אנחנו מפחדים להיכנס לחדרו של הרבי, כי הרבי יושב כבר סגור בחדרו כמה וכמה שעות. אם אתה רוצה תיכנס אתה. כמוכן שהחסיד פחד גם הוא, וחזר לביתו של הרבי מדז'יקוב לספר לרבי את הדברים. כששמע זאת רבי משה בנו של הרבי מדז'יקוב, לימים הרבי הקדוש מראזודוב, החליט ללכת בעצמו אל הדברי חיים, שהרי אצלו זו היא מצוה של כיבוד אב. דפק רבי משה על דלת חדרו של הרה"ק מצאנז בלב חרד, פתח את הדלת ואמר לרבי הקדוש מצאנז: רבי, אבי הקדוש ממתין לבואכם.

קרא לו הדברי חיים שיכנס פנימה ויסגור את הדלת, וכך שהו שניהם בפנים שעה ארוכה, כשמבחוץ שומעים המשמשים קול פסיעיות מאלכות אנה ואנה. כשיצאו, בערו פניו של רבי משה כלפידא איש. לימים אמר הרה"ק מראזודוב שבאותה שעה הסביר לו את הדברי חיים את שורש הסוד הגדול של היום הקדוש ל"ג בעומר.

ופעם התבטא הרה"ק מראזודוב צוק"ל שאין בכל השנה כולה זמן מסוגל יותר מל"ג בעומר. וכשהגיעה שעת בין הערבים בל"ג בעומר היה אומר: לו היה כח בידי הייתי תופס את החמה בשיניים שלא תשקע, ולא יעזוב אותנו היום הזה לעולם.

איזה קול שמע הילד משמים

הילד שמאכיל את הורי

השבוע נלמד בדף היומי (בימות דף ט"ז ע"א) את לשון הגמרא: "רב יוסף אמר, ילוד מאכיל, שאין ילוד אינו מאכיל". [כלומר בת ישראל שנשאת לכהן ומת בעלה, אם יש לה ילד ממנו מותר לה לאכול תרומה, והרי זה כאילו הילד מאכיל אותה תרומה, אבל אם היא מעוברת ועדיין לא נולד הילד, אסור לה לאכול].
פעם נכנס יהודי פשוט אל הרה"ק רבי צבי הירש מרימנוב צוק"ל ובפיו בקשה מזהרה: עני אני ואין בידי פרוטה לפרטה, ומאידיך יש לי משפחה ברוכת ילדים, ואני מבקש שהרבי יפעל עבורי שלא יולדו לי עוד ילדים, כי אין לי פרנסה עבורם.

חיך הרבי למשמע הבקשה, ואמר לו: אם היית לומד גמרא לא היית מבקש בקשה כזו. הגמרא אומרת "ילוד מאכיל", כלומר מיד שנולד ילד הוא מאכיל את ההורים שלו, הוא מביא את הפרנסה בבית.
וכך אומרת הגמרא במסכת נדה (דף ל"א ע"ב) שכשנולד ילד הוא נולד עם ככרו בידו.

שאינ בכל
השנה כולה
זמן מסוגל
יותר מל"ג
בעומר

ילד הפלא

נספר סיפור מרטיט על רבן של כל בני הגולה מן החתם סופר צוק"ל, שנוכל לקבל ממנו חיזוק ביראת שמים, סיפור שמובא בספר הנפלא 'רשומים בשמן', מפי מרן הגאון הצדיק גאב"ד חוג חתם סופר הרב אונגר צוק"ל.

וכך אמר הרב אונגר צ"ל: סיפור מופלא ומאלף יש לי בבית גנזי, א בארומטע מעשה [סיפור מהולל], שמתחילה חשבתי להסתיר אותו, ולא לספר אותו ברבים, אבל מפני שהדברים יצאו מפה קדשו של הגאון הצדיק רבי יוסף נפתלי שטרן צ"ל, שהיה גדול בתורה ואוצר בלום יחיד מסוגו בכל הנוגע להליכות חייו ומנהגיו של מרן החתם סופר, וכל מילה שלו היתה מדהדה ומנופה בשלש עשרה נפות, לכן אספר את הסיפור.

הגה"צ רבי יוסף נפתלי צ"ל שמע מחמו הגה"ק רבי שלמה אלכסנדר רייבער צ"ל בנו של הגה"ק רבי שמעון סופר אב"ד קראקא, שפעם היה רבי שלמה אלכסנדר אצל מרן המהר"ד מבעלזא ז"ע, ותוך כדי השיחה ביקש הרבי הקדוש מבעלזא: "דערציילט מעפעס פון אייער זיידע פון חתם סופר און פון אייער טאטע רבי שמעון" - [ספרו נא איזה דבר מזקנכם החתם סופר ומאביכם רבי שמעון]. נענה רבי שלמה אלכסנדר ואמר: אספר לרבי עובדה שמראה על הגדלות של שניהם, גם של מרן החתם סופר, וגם של אבי רבי שמעון סופר. וכך הוא סיפר:

באויבערלענד היה נהוג שבשבת קודש אחרי שחרית הולכים הביתה לעשות קידוש, לטעום קצת מנוחה, וחוזרים בשעה 11 לקריאת התורה ותפילת מוסף. בשבת אחת כשמרן החתם סופר התכוון לצאת מהבית ללכת לבית הכנסת לקריאת התורה, הוא עבר ליד המטבח, וראה את בנו חביבו שימע'לה, שהיה אז בן חמש - שש, עומד ליד אמו הרבנית ומושך לה בבגדה וטואל אותה משהו. אחרי כמה דקות עובר מרן החתם סופר שוב ליד המטבח וראה שוב איך שימע'לה אינו מרפה וממשיך לשאול, ואמו אומרת לו בקוצר רוח: אנא תניח לי עם השאלות שלך...

כשהבחין בכך מרן החתם סופר, פנה אל הילד ואמר לו ברכות: שימע'לה, תגיד לי מה שאלת את אמא? תשמעו רבותי שאלה של ילד בגיל שש, כמה מדהים. "שאלתי את אמא", ענה הילד הפיקח, "על מה

שאנחנו אומרים בקדושה (לפי נוסח אשכנז) 'נקדש את שמך בעולם כשם שמקדישים אותו בשמי מרום', וכי מי מאיתנו שמע פעם איך המלאכים שרים, איך המלאכים משבחים ומקדישים את שמו יתברך בשמי מרום, שנוכל להשתוות לשירה שלהם ולקדש כמותם?...

מרן החתם סופר שמע את הדברים ואמר לבנו: "שאלת שאלה מצויינת, שימע'לה, בוא איתי לבית הכנסת ואענה לך". הלך איתו מרן החתם סופר לבית הכנסת. בתפילת מוסף לפני חזרת הש"ץ לקח מרן החתם סופר את הילד, העמיד אותו על גבי כסא, ואמר לו להטות את אזנו לסטנדר. כשהגיעו לאמירת הקדושה, עשה הילד אזניו כאפרסכת והקשיב בתשומת לב במהלך כל הקדושה. אחרי התפילה שאל אותו מרן החתם סופר: "נו שימע'לה, די קשיא איז דיר נאך שווער? [-האם הקושיא עדיין מציקה לך?]. "לא", ענה הילד. שאל אותו החתם סופר: "מה שמעת?" ענה הילד: "בתחילה שמעתי צעקות נוראות, אך אחר כך שמעתי שירה עריבה ונעימה מאד". כשסיים רבי שלמה אלכסנדר לספר את הסיפור הנפלא, נענה הרבי הקדוש מבעלזא ואמר: א פלא א טאטע! א פלא א זוחן! [-האבא היה פלא, והבן היה פלא]...

(מתוך הפתיחה לשיעור, בימות דף ט"ז במחזור הקודם, כ"ז תשרי תשע"ה)

הכנפיים של הרבי הקדוש

חסידים רבים מכל אירופה היו נוסעים להרבי הקדוש הצדיק קדוש ישראל מרח"ן. כשחזרו מהנסיעה, התאספו בקלויז כל אנשי העיירה כמנהג חסידים, לשמוע מה הרבי דיבר, מה הרבי התכוון, לחזור על כל מילה של הרבי, להתבונן בדרכי עבודת ה' שלמדו בזמן שהיו אצל הרבי. בין השיחים התבטא אחד מזקני החסידים שהרבי הוא מלאך ה' צבאות, וכל החברים הנהנו בראשם בהסכמה לדבריו. עמד שם בצד ילד צעיר בן עשר, הקשיב לשיחת החבורה, ואמר להם: בחיידר לימדו אותנו שלמלאך יש שש כנפיים, והאם הרבי הוא מלאך, משמע כי לרבי יש כנפיים. אני חייב לראות את הרבי! כמובן שהחסידים חיכו בינם לבין עצמם לשמע תמימותו של הילד.

עברה תקופה, ושוב התארגנה קבוצה מאותה עיירה לנסוע לרבי הקדוש מרח"ן, ואיתם הצטרף גם אותו ילד. הגיעו לרח"ן, וכל החבורה נעמדה בתור לקבל 'שלום' מהרבי הקדוש. כשהגיע תורו של אותו ילד, הושיט הילד את ידו לרבי כשהוא עומד ומתבונן ברבי בהשתאות. שאל אותו ההייליגער רח"נער: מה רצית? ענה הילד בקול מבויש וסיפר לרבי שהוא שמע בקלויז שהרבי הוא מלאך ה' צבאות, והרבי בחיידר לימדו אותו שלמלאך יש שש כנפיים, ולכן אני רוצה לראות את הכנפיים של הרבי... נענה הרבי הקדוש במענה רך ואמר: "הבט נא אל ששת בני אשר חנני אלקים, אלו הם ששת הכנפיים שיש לי!"

(מתוך הפתיחה לשיעור, בימות דף כ"ד במחזור הקודם, ד' חשוון תשע"ה)

השטריימל שנסע לרבי הקדוש מצאנז

נספר סיפור מרטיט שסיפר גאב"ד העדה החרדית הגאון הצדיק רבי משה אריה פריינד צוק"ל, סיפור ששמע אותו מפי זקינו הגאון הקדוש מנאסאד צוק"ל, וממנו נוכל ללמוד שקדושתו של הצדיק משפיעה גם על הדומם.

מיני מתיקה

במסכת חגיגה (דף ג' ע"א) למדנו לשון: "אי אפשר לבית המדרש בלא חידוש". חשבתי בחמלת ה' עלי ובסייעתא דשמיא, אי אפשר שיהיה יכנס לבית הכנסת להתפלל, שיהיה יכנס לבית המדרש ללמוד, שיהיה יקח איזה חסידישער ספר, או איזה ספר מוסר, בלי התחדשות. כשאתה נכנס לבית המדרש תיכנס עם התחדשות, אל תעביר כרטיס, "אי אפשר לבית המדרש בלא חידוש", מה התחדש לך היום בשחרית, מה התחדש לך במנחה, מה התחדש לך ב'והשב את העבודה לדביר ביתך' וכ' וכ'.

זוהי הכוונה בדברי הנביא (ישעיה כט, יג) "ויאמר ה' יען כי נגש העם הזה בפיו, ובשפתיו פדונו, ולבו רחוק מפני, ותהי יראתם אתי מצות אנשים מלמדה". הבה נעשה את המצוות, את לימוד התורה, את החסד, וכל דבר טוב שיהיה צריך לעשות, ההיפך ממצוות אנשים מלומדה, ומדה טובה מרובה חמש מאות פעמים.

הרה"ק רבי אליעזר מדז'קוב ז"ל ע"ע בנו של הרה"ק רבי נפתלי צבי מרופשיץ ז"ל היה מקפיד שכל החסידים יבואו אליו למתן תורה לחג השבועות. פעם נפל אחד מחסידיו למשכב לא עליכם בדיוק לפני חג השבועות, ולא יכל לנסוע להסתופף בצל הרבי. באותה עיירה התגורר אחד מחסידיו של הרבי הקדוש מצאנו זצוק"ל. נישג הצאנוער חסיד אל שכנו הדז'קובער חסיד, וביקש ממנו שישאל לו את השטריימל שלו לשבועות, כדי שיוכל לנסוע לצאנו. "אתה הרי ממילא אינך נוסע לרבי שלך", אמר לו. כמובן שהחסיד מדז'קוב הסכים, והלוה לו את השטריימל.

אחרי תקופה, כשהבריאה החסיד מדז'קוב קם ונסע לרבי שלו. מיד כשהוא נכנס, שואל אותו הרבי הקדוש מדז'קוב: למה נסעת לצאנו לשבועות, ולא באת אלי? ענה החסיד: רבי, לא הייתי בצאנו, הייתי לא עליכם חולה, ולא יכולתי לצאת מהבית. נשא הרבי הקדוש את עיניו, הסתכל ואמר: "אז השטריימל היה בצאנו..."

כשסיפר הגאון הקדוש נמאסאד את הסיפור, הוסיף ואמר, כי העובדה שהשטריימל הדומם קיבל רושם של קדושה בזמן שהיה בצאנו, זה חידוש הרבה יותר גדול מהעובדה שהרבי הקדוש מדז'קוב הרגיש בדבר ברוח קדשו!

(מתוך הפתיחה לשיעור, יבמות דף כ"ה במחזור הקודם, ה' חשוון תשע"ה)

בצילם של גדולי ישראל שליט"א

היה שוה לבוא מקצה העולם כדי לראות את פניו הקדושים. אנשים מחכים המון זמן להיכנס לקודש פנימה, אל כ"ק מרן הרבי מרחמסטריווקא שליט"א. זכית בזכות אבותי לשיחה עם מרן הרבי שליט"א. כשיצאתי מחושמל מהחדר חשבתי בלבי איך ניתן להגדיר את השהייה בקודש פנימה, והתשובה היא במילה אחת: **להט!** הלהט לכל דבר שבקדושה, והאש הבוערת שרואים שם, מכניסים כל יהודי לעולם רוחני אחר.

ידי נפשי, בור סוד שאינו מאבד טיפה, הרב אברהם חיים הכהן מלאכי, שלח לי בעבר דברי אלקים חיים ממרן הרבי מרחמסטריווקא שליט"א בעניין סעודת ברית, ופרסמנו את זה בהרחבה בגליון "מתיקות הדף היומי" פרשת שמות תשפ"א (גליון מספר 49), ומאז זה התפרסם בכל העולם. אפילו בספר שיצא לאחרונה על ברית מילה, הובאו דבריו הקדושים של הרבי מתוך הגליון.

וכך אמר הרבי שליט"א: "להגיש דגים בסעודת ברית זוהי סגולה שהילד ילמד גמרא, להגיש בשר בקר זוהי סגולה שילמד תוספות, ולהגיש יין זוהי סגולה שילמד מהרש"א!"

אתמול כשנכנסתי אל הרבי עם הספר החדש "מתיקות הדף היומי", קיבל אותי הרבי במאור פנים. סיפרתי לרבי את ההד שניהה בעולם בעקבות פרסום חשיבות סעודה ברית מילה, והרבי שמח מאוד לשמוע את הדברים, והוסיף לספר לי על כך סיפור מרטיט. ואף על פי שנכנסתי לקודש פנימה לבד, עם זאת כששמעו הגבאים שעמדו בחוץ את הקאך, את הריתחא דאורייתא שבו סיפר הרבי את הסיפור, נכנסו ובאו כולם לשמוע דברי אלקים חיים...

את הסיפור שמע הרבי מראש ישיבת בריסק הגאון רבי מאיר סולובייצ'יק זצוק"ל, בנו של מרן הבריסקער רב, ונכדו של מרן רבי חיים בריסקער זצוק"ל. בזמן מלחמת העולם הראשונה שררו עוני ומחסור, לאנשים לא הייתה פרוטה בכיס, ומצב הרוח היה נורא. "דער עולם איז געווען פארקנאקט און פארזעצט", כלשון הרבי. למרן הבריסקער רב רבי וועלוועלע נולד בן, והיה צריך להכין סעודת ברית. חשב הבריסקער רב בלבו, בתקופה קשה זו בודאי מספיק לעשות סעודה של דגים ותו לא. אולם לפני זה הוא החליט לשאול את פי אביו רבי חיים בריסקער. כששמע רבי חיים את הרעיון ענה מיד בזה הלשון: **פיש און פלייש!** [דגים וגם בשר]. כשסיפר זאת הרבי מרחמסטריווקא, חזר בלהט על המילים "פיש און פלייש!"

והרבי ממשיך בלהט את דברי הגמרא במסכת שבת (דף ק"ל ע"א): "כל מצווה שקיבלו עליהם בשמחה כגון מילה דכתיב שש אנכי על אמתך כמוצא שלל רב, עדיין עושיין אותה בשמחה". ותוך כדי הדברים מביא הרבי סייעתא מעניינת לדברים. הגמרא במסכת כתובות (דף ח') מספרת שרבי חביבא הזדמן לסעודת מילה ובירך 'שהשמחה במעונו', 'ולית הילכתא כוותיה', להלכה אין מברכים 'שהשמחה במעונו', מדוע? כי הם טרודים בצערא דינוקא, אין להם שמחה שלימה כי התינוק יש לו צער. הרי לפנינו שלמעשה לולא צערא דינוקא היו צריכים לברך בברית מילה 'שהשמחה במעונו' כמו בשמחת נישואין. והרבי מסיים בנימה מזהירה ואומר לי: "זאלסט וויסן ס'איז נישט פשוט" [דע לך, זה לא פשוט בכלל]!

מורי ורבותי, תצילו את הדורות הבאים, אני שומע שיש מקומות בעולם שנותנים פיצה או סעודה חלבית בברית. לצערנו יש בעולם מכת נשירה, ואם אפשר על ידי "פיש און פלייש" [דגים ובשר] להציל נשמות ישראל, האם נחשוב על כסף...? יעזור השי"ת שנזכה כולנו לאידישע ערליכע דורות, דורות ישרים מבורכים, ושנזכה להסיר את ערלת הלב, להתקרב לבורא ועולם לעשות נחת רוח לבורא יתברך שמו אמן.

(מתוך הפתיחה לשיעור, כ"ו אדר ב', יבמות דף כ"ב)

כ"ק מרן הרבי מרחמסטריווקא שליט"א מעיין בספר החדש מתיקות הדף היומי

תורתו מגן לנו היא מאירת עינינו הוא ימליץ טוב בעדנו אֶדוֹנֵנו בַּר יוֹחָא

מקולמוסם של הקוראים

לכבוד גליון "מתיקות הדף היומי",

מזל טוב על הוצאות הספר "מתיקות הדף היומי", הרבה הרבה נחת מהספר ומהבאים אחריו.

לגבי הסיפור שהובא במדור "מקולמוסם של הקוראים" בגליון 110 על מרן הרבי מאמשינוב שליט"א (שפעם בהיותו בשבע ברכות אצל הדיין חבר הדין הגאון ר')

מאיר ברנדסדורפר זצ"ל הגישו לרבי שליט"א כוס תה, ובטעות שמו בו כמה כפיות מלח, וכששמו לב לכך ובאו להעיר, ענה הרבי שליט"א, השיב הרבי שלא שם לב).

ורציתי לספר: אני הייתי שם באותו שבע ברכות, מרן הרבי שליט"א שתה את כל הכוס כדרך כלל עד תומו, ולאחר מכן נישג הרב שנייבלג חתנו של רבי מאיר זצוק"ל ולקח את הכוס בכדי לשנות מהשיריים, ואז הוא הרגיש את הברוך, וגילה את אזנו של חמיו ששמו מלח במקום סוכר...

פנה הגאון רבי מאיר לרבי וביקש סליחה על המלח בתה. נענה הרבי ואמר: צוקער, זאלן, א נפקא מינה [מלח, סוכר, מה הנפקא מינה]...

בהערכה, קורא קבוע שחפץ בעילום שמו

מאוצרות הפרשה

וכי תאמרו מה נאכל בשנה השביעית וגו', וצויתי את ברכתי לכם בשנה השישית וגו'. (כה, כ-כא). הכוונה היא כי הקב"ה מתאוה לתפילתן של צדיקים ולפעמים אינו נותן להם את מבוקשם עד שיתפללו, אולם כשהם רק מתחילים לבקש, מיד מתקיים בהם "עוד הם מדברים ואני אשמע". וזה הכוונה "וכי תאמרו מה נאכל", תיכף ומיד תוך כדי דיבור "וצויתי את ברכתי" שישפיע לנו כל טוב (דעת משה).

בליקוטי הרי"ם [להחידושי הרי"ם מגור זצוק"ל] מסביר שהתורה מספרת בענין פסח שני שהטמאים באו וצעקו למשה רבינו "למה נגרע", אף על פי שהם בעצמם כבר הסבירו את הסיבה "אנחנו טמאים לנפש אדם", עם זאת על ידי שצטערו כל כך שאינם יכולים להקריב, פעלו בכך שתנתן להם האפשרות של פסח שני. והתורה מלמדת אותנו בכך שאינו יכול לקיים מצוה כל שהיא, אם הוא מצטער על כך ואינו רוצה כלל להיפטר ממנה וירצה מאוד לקיים אותה יכול לפעול שיהיה לו אפשרות לקיים אותה.

נקודה למחשבה:

לשמיעת שיעורי הרה"ג אברהם ישעיהו קובלסקי בקול הלשון חייג: 073-295-1340 | לקבלת העלון בדוא"ל: a0548470661@gmail.com

להרצאות | לשיעורים | להנצחות | לתגובות | לתרומות, ולכל ענין אחר בנוגע לגליון: 054-847-0661